

A la tarda

És veritat que en l'ús de les preposicions que han d'introduir les expressions temporals hi ha encara moltes vacil·lacions, diversos casos que no han rebut encara una solució definitiva, acceptada per tothom, i que fins i tot en el mateix Diccionari Fabra trobem alguns usos divergents que ens deixen una mica perplexos. Aquesta fluctuació, però, no en hauria d'estranyar, tant per la mateixa complexitat de la nació temporal —amb els conceptes de passat, present i futur, la durada, l'inici i l'acabament d'una acció, etc.—, com perquè els documents de caràcter administratiu —en el sentit més ampli del mot—, en els quals l'ús del català ha sofert tantes interrupcions, són els que han de contribuir; en el grau més alt, a la fixació de les expressions temporals.

Hi ha, tanmateix, certs casos en què aquestes expressions es poden anar fixant, fins a aconseguir un ús unànim, basant-nos en el que han adoptat algunes institucions o algunes obres de caràcter general, de difusió àmplia. Així, per exemple, en la indicació de l'any o del segle en què es va esdevenir tal o tal fet, cas en què hi ha hagut moltes vacil·lacions quant a l'ús de la preposició *a*, la Gran Enci-

clopèdia Catalana va adoptar el criteri, que es manté al llarg dels quinze volums de que consta l'obra, de prescindir de la preposició: *Magall va néixer el 1860* (o l'any 1860), *El segle XIX moltes de les arts decoratives perden el sentit de l'originalitat*.

D'altra banda, i aquest punt és aquell en que més ens cal insistir, les vacil·lacions i les inconseqüències que podem observar en l'ús de les expressions temporals no obeeixen sempre a una fluctuació general, sinó, en molts casos, a la simple falta d'informació. Només cal llegir els cartells, programes, prospectes, etc., que anuncien activitats artístiques, culturals, esportives, etc., on continuen apareixent, encara, les expressions *pel matí*, *pel migdia*, *per la tarda*, *per vespre* i *per la nit*, que no creiem pas que hagi defensat mai ningú. Si més no en aquest punt, sembla que tots convenim que cal dir *al matí*, *a la tarda*; etc., d'acord amb un ús tradicional i unànim, que fins ara no havia conegut vacil·lacions. Els qui es responsabilitzen de la confecció d'aquest material gràfic, massa sovint encarregat a corre-cuita, com si fossin les deixalles de l'organització d'un acte, haurien de veïllar sobre aquest punt amb el màxim de rigor.